

Vatten- och avloppsvattenplan för Skara kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2016-04-25

Innehåll

Innehåll.....	2
1 Inledning.....	3
1.1 VA-planeringsprocessen i Skara kommun	3
1.2 Mål och regelverk kring VA-planering	4
1.3 Den allmänna VA- anläggningen	5
2 Ansvar och roller inom vatten och avlopp i kommunen	5
2.1 Ansvaret för miljö- och hälsoskyddstillsyn.....	6
2.2 Ansvaret för fysisk planering	6
2.3 Ansvaret för bygglovsärenden.....	6
2.4 Ansvaret för kommunalt vatten och avlopp	6
2.5 Ansvaret för renhållning.....	7
2.6 Ansvaret för gator och parkmark.....	7
2.7 Samverkan	7
3 Innehåll i Skara kommuns VA-plan.....	7
3.1 Plan för övergripande frågor inom VA i Skara kommun	8
3.2 Plan för VA inom kommunalt verksamhetsområde	9
3.2.1 Dricksvatten.....	9
3.2.2 Avloppsförsörjning.....	10
3.2.3 Dagvatten.....	11
3.3 Plan för VA utanför kommunalt verksamhetsområde	12
3.3.1 Dricksvatten.....	12
3.3.2 Avloppsförsörjning.....	13
3.3.3 Dagvatten.....	14
4 Ordlista	14
5 Referenslitteratur	16
6 Bilagor	16

Foto framsida: Janne Andersson.

1 Inledning

Skara kommun arbetar med VA-planering i enlighet med den vägledning för kommunal VA-planering som tagits fram av Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten¹.

I detta dokument redovisas den kommunala vatten- och avloppsvattenplan (i fortsättningen kallad VA-planen) utifrån VA-översikt och VA-policy. VA-planen visar vilka åtgärder som behöver genomföras utifrån VA-policyn. Utgångspunkten är att utforma en tydligt långsiktigt hållbar plan. Planen kan användas som underlag till exempelvis kommunens översiktsplan när den revideras. Planen är inte juridiskt bindande, utan endast styrande och rådgivande på samma sätt som översiktsplaner. Planens politiska ställningstaganden och dess konkreta förslag ska tillämpas av nämnder, förvaltningar och bolag på lämpligt sätt och i överensstämmelse med lagstiftningen på området. Årliga beslut kring VA-planens åtgärder fattas i budget, ägardirektiv och investeringsprocessen.

1.1 VA-planeringsprocessen i Skara kommun

Arbetet med framtagande av VA-planen påbörjades redan 2011, och VA-planen har under åren vid olika tillfällen varit ute på remiss till de politiska partierna i kommunfullmäktige, Länsstyrelsen Västra Götaland, Havs- och Vattenmyndigheten m fl. Under 2015 gjordes ett omtag av hela VA-planen där policy, åtgärder och text reviderades. VA-planen har tagits fram av en arbetsgrupp med tjänstemän från miljöenheten, Skara Energi och kommunens miljöstrateg. Konsulterna Ebba af Petersens, WRS Uppsala AB och Mats Johansson, Ecoloop har deltagit i arbetet. En workshop har hållits med kommunstyrelsen och arbetsgruppen, där viktiga frågor till policyn och till planen identifierades.

VA-planen, och dess handlingsplaner med åtgärder, ligger till grund för den fortsatta VA-planeringen i kommunen. Planen bör ses över och revideras i början av varje ny mandatperiod tillsammans med den VA-policy som tagits fram. VA-planen ska även ses över i samband med att ny översiktsplan arbetas fram.

Miljöenhetens chef samordnar VA-planeringen i kommunen och ansvarar för att VA-policyn och handlingsplanerna regelbundet diskuteras och vid behov uppdateras. Detta sker i en förvaltningsövergripande VA-grupp med representanter från Skara Energi, Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS), miljöenheten samt förvaltningen för service och teknik.

Kommunfullmäktige beslutar om VA-planen och är ytterst ansvarig för kommunens VA-planering.

VA-planeringen i Skara följer följande steg:

Steg 1 – Att starta VA-planeringen

En förvaltningsövergripande arbetsgrupp skapas. Gruppen ges ett tydligt politiskt uppdrag att arbeta med VA-planering.

¹ Vägledning för kommunal VA-planering för hållbar VA-försörjning och god vattenstatus. Havs- och vattenmyndighetens rapport 2014:1.

Steg 2 – VA-översikt

I VA-översikten beskrivs omvärldsfaktorer, nuläge, förutsättningar och strategiska frågor inom och utanför det nuvarande verksamhetsområdet. VA-översikten är ett underlag för den fortsatta VA-planeringen och kan också fungera som ett underlag till översiktsplanen.

Skara har i sin VA-planering tagit fram översiktlig beskrivning av vattenförekomster, dricksvattenförsörjning och avloppshantering. Denna ingår som bilaga 1 i VA-planen.

Steg 3. VA-policy

I en VA-policy fastställs strategiska vägval, riktlinjer för hantering av olika frågor och prioriteringsgrunder. Skaras VA-policy antogs av kommunfullmäktige 2015-12-14.

Steg 4. VA-plan (detta dokument)

Nästa steg är att ta fram en VA-plan. I detta steg utarbetas den kommunala VA-planen utifrån VA-översikten och VA-policyn. Den första versionen av VA-plan för Skara handlar till stor del om att ta fram kunskap och underlag, samt att utarbeta rutiner och handlingsplaner, parallellt med kommunens löpande arbete med VA-frågor.

Steg 5. Genomförande och uppföljning

I detta steg implementeras VA-planen genom att åtgärderna förs in i kommunens löpande budgetprocess. Samtidigt så går man tillbaka och vid behov reviderar VA-översikt, VA-policy samt VA-plan.

1.2 Mål och regelverk kring VA-planering

De vatten- och avloppssystem, inklusive dagvatten, som byggs och drivs i kommunen, påverkar i hög grad förutsättningarna för att nå en hållbar samhällsutveckling. Det gäller bland annat förvaltning av mark- och vattenresurser, smittskydd, hushållning med växtnäringssämnen samt offentlig och privat ekonomi.

VA-planen är ett led i arbetet med att uppnå de regionala och nationella miljö kvalitetsmålen:

- Ingen övergödning
- Grundvatten av god kvalitet
- Levande sjöar och vattendrag samt
- God bebyggd miljö.

Utgångspunkten för VA-planen är gällande lagstiftning inom miljöbalken (1998:808), plan- och bygglagen (2010:900) och lag om allmänna vattentjänster (2006:412).

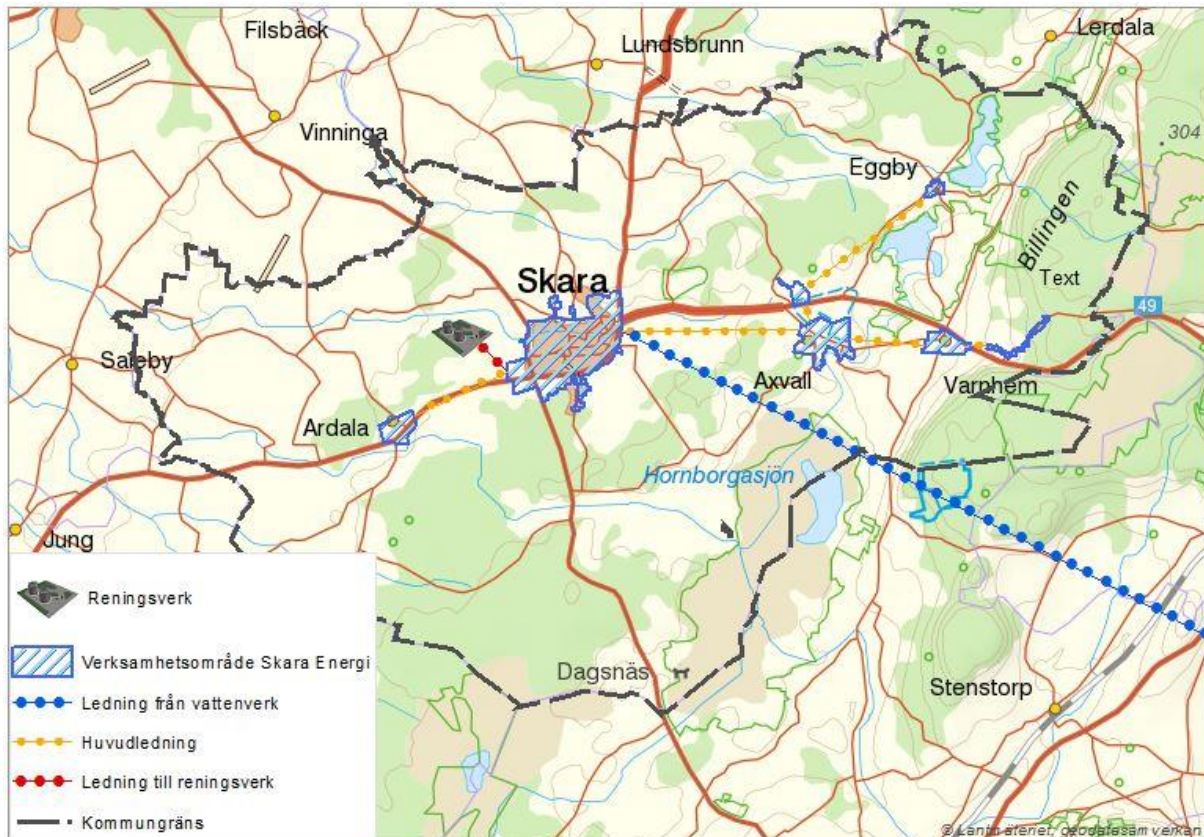
Förordning om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (2004:660), Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar (NFS 2006:7), Skara kommuns miljöstrategi, den kommunala översiktsplanen och Naturvårdsprogram för Skara kommun är också viktiga styrande dokument. I enlighet med EU:s vattendirektiv har Vattenmyndigheterna tagit fram ett åtgärdsprogram som ställer krav på planering. Nedan visas ett utdrag ur åtgärdsprogrammet 2009-2015² för Västerhavets vattendistrikt, och en liknande skrivning finns med i remissförslaget på åtgärdsprogram för 2015-2027.

² I väntan på att det nya åtgärdsprogrammet antas under våren 2016, så gäller detta tills vidare.

Kommunerna behöver, i samverkan med **länsstyrelserna**, utveckla vatten- och avloppsvattenplaner, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status, god kemisk status eller god kvantitativ status.

1.3 Den allmänna VA- anläggningen

Skara Energi är huvudman för den allmänna Va-anläggningen. Verksamhetsområdet för vatten och avlopp i Skara kommun omfattar tätorterna Skara, Ardala, Axvall, Varnhem och Eggby. I Skara finns ett kommunalt reningsverk dit samtliga tätorter är anslutna via överföringsledningar.

Figur 1. Kommunalt vatten och avlopp i Skara kommun.

Totalt finns ca 3400 abonnenter inom verksamhetsområdet, utöver det finns även ett femtontal föreningar anslutna till vatten och/eller spillvatten.

Dricksvattnet levereras via Skaraborgsvatten, utöver det finns en reservvattentäkt i kommunen. Kapaciteten i reservvattentäkten motsvarar ca två tredjedelar av normal förbrukning.

Dricksvattennätet är cirka 150 km långt, spillvattennätet 130 km och dagvattennätet 100 km.

Det finns inga omvandlingsområden i kommunen i dagsläget, orter och områden med samlad bebyggelse är anslutna till den allmänna VA- anläggningen.

2 Ansvar och roller inom vatten och avlopp i kommunen

Kommunens olika nämnder och verksamheter har ansvar för olika delar inom VA.

2.1 Ansvar för miljö- och hälsoskyddstillsyn

Miljö- och byggnadsnämnden har genom miljöenheten, ansvar för tillsyn av hantering av dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten så att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

Miljö- och byggnadsnämnden, ger tillstånd för enskilda avloppsanläggningar (U- och C-anläggningar) och utövar tillsyn över dessa. I samband med ärenden som rör enskilda avlopp bistår handläggare med råd och information. Miljö- och byggnadsnämnden, är även tillsynsmyndighet för kommunens avloppsreningsverk, en s.k. B-anläggning.

Även om tillstånd eller anmälan inte krävs för enskilda vattentäkter har miljö- och byggnadsnämnden, tillsyn över hälsoskyddet för enskilda och mindre anläggningar för dricksvattenförsörjning, och även i vissa fall enligt livsmedelslagstiftningen. Nedan visas ett utdrag ur förslaget för Åtgärdsprogram Västerhavets vattendistrikt för 2015- 2027.

Kommunerna behöver, inom sin tillsyn av verksamheter och föroreningsskadade områden som kan ha negativ inverkan på vattenmiljön, prioritera de områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status.

2.2 Ansvar för fysisk planering

Kommunstyrelsen genom plan- och byggenheten ansvarar för att hänsyn tas till dricksvattenförsörjning och hantering av avloppsvatten och dagvatten i samband med översikts- och detaljplanering. Nedan visas ett utdrag ur Åtgärdsprogram Västerhavets vattendistrikt för 2015-2027

Kommunerna behöver utveckla sin planläggning och prövning så att miljö kvalitetsnormerna för vatten uppnås och inte överträds.

Kommunstyrelsen ansvarar för att fastighetsägare och exploatörer i ett tidigt skede i planeringsprocessen informeras om de krav som finns på hanteringen av dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten.

2.3 Ansvar för bygglovsärenden

Miljö- och byggnadsnämnden, genom plan- och byggenheten ansvarar för att hänsyn tas till dricksvatten- och avloppsförsörjningen samt dagvattenhanteringen i bygglovsärenden.

Plan- och byggenheten ansvarar för att förhandsbesked för bygglov eller bygglov inte ges utan att man kan visa att dricksvatten- och avloppsförsörjningen kan lösas.

2.4 Ansvar för kommunalt vatten och avlopp

Styrelsen för Skara Energi och bolagsledningen ansvarar för att VA-planens ambitioner och intentioner fullföljs inom det kommunala VA-verksamhetsområdet.

Även utanför kommunalt verksamhetsområde har Skara Energi en viktig roll för att i samarbete med miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen arbeta för en samlad strategi för hela kommunens VA-försörjning.

Skara Energi ansvarar för bortledning av dagvatten inom verksamhetsområdet för dagvatten. Detta innebär att driva och förvalta dagvattenanläggningar och att se över behov av utveckling av befintlig dagvattenhantering.

2.5 Ansvar för renhållning

Alla avloppsfraktioner från enskilda hushåll (från anläggningar för ett eller ett fåtal hushåll) är att betrakta som hushållsavfall. Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, ansvarar för bortförsl och omhändertagande. Hanteringen av avloppsfraktioner ska följa avfallshierarkin, dvs. återvinning ska prioriteras.

Skara kommun bör tillsammans med Skara Energi ansvara för att det finns system för återvinning av energi och näringsämnen ur avloppsfraktioner och har därmed det främsta ansvaret för att uppfylla VA-planens krav med avseende på kretslopp av näringsämnen i avloppet.

Kommunfullmäktige ska fortsatt verka för att hämtningstaxor för avloppsfraktioner utformas så att de främjar VA-planens intentioner.

2.6 Ansvar för gator och parkmark

Förvaltningen Service & Teknik har ansvar för dagvattenbrunnar och anslutningar till dagvattenledningar på kommunala gator, vägar, parkeringar, gång- och cykelvägar, hållplatser och andra offentliga platser där kommunen är väghållare. Vid ombyggnad av vägsträckor, t.ex. i samband med trafiksäkerhetsåtgärder, utformas vägen så kraven med avseende på dagvatten i VA-planen uppfylls så långt det är möjligt. Sopning av vägar bör ske så tidigt som möjligt på våren så att kvarvarande föroreningar efter snösmältningen får minimal spridning.

2.7 Samverkan

De kommunala verksamheter som berörs av VA-planen ska samverka så att planens intentioner uppfylls.

Samverkan är särskilt viktig i samband med kommunens fysiska planering. Placering av bebyggelsen är ofta avgörande för vilka typer av dricksvatten- och avloppsförsörjning samt dagvattenhantering som är möjlig i ett område. Kommunen har genom sitt planmonopol ett stort ansvar.

Ansvaret för diken och dikningsföretag är i dagsläget oklart där både miljö- och byggnadsnämnden, Skara Energi och Service & Teknik är inblandade. Arbetet pågår för att klargöra respektive organisationers ansvar. Vid detaljplanering är det viktigt att samtliga dikningsföretag utreds och beskrivs.

Det mellankommunala samarbetet är viktigt för att utveckla vattentjänsterna. Samverkan sker i första hand genom kommunalförbundet Skaraborgsvatten.

3 Innehåll i Skara kommuns VA-plan

I detta kapitel presenteras de huvudsakliga aktiviteterna och ställningstaganden som ingår i kommunens VA-planering. Detta görs i tre delar:

- Plan för övergripande frågor som berör mer generella och kommunövergripande frågor
- Plan för VA inom kommunalt verksamhetsområde som tar upp dricksvatten, avloppsförsörjning och dagvatten
- Plan för VA utanför kommunalt verksamhetsområde som berör dricksvatten, avloppsförsörjning och dagvatten

3.1 Plan för övergripande frågor inom VA i Skara kommun

Nedan konkretiseras aktiviteter med utgångspunkt i den beslutade VA-policy. Under varje ställningstagande i VA-policy finns ett antal planerade åtgärder och aktiviteter. En sammanställning av åtgärderna finns i bilaga 2. Handlingsplan.

Skara kommun ska arbeta med övergripande VA-frågor på följande sätt:

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska bedriva långsiktig och förvaltningsövergripande VA-planering inom och utanför det kommunala verksamhetsområdet. Hanteringen av VA-relaterade frågor ska samordnas inom kommunen för att underlätta hållbart byggande och utveckling.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
1. Formalisera arbetsgrupp för kommunens VA-planering.	2016	Miljöchefen (sammankallande)

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommuns VA-planering ska syfta till att identifiera och besluta om kostnadseffektiva åtgärder för att leverera och säkra hållbara vattentjänster och samtidigt uppfylla krav utifrån lagstiftning och miljömål.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
2. Underhållsplanen för VA ska uppdateras och följas.	2016; löpande	Skara Energi
3. Tydlig information ska tas fram om VA-taxan, och hur den är uppbyggd, för anslutning av fastigheter inom såväl som utanför kommunalt verksamhetsområde.	2016	Skara Energi
4. Skara Energi ska löpande hålla sig informerad om prissättning av VA-taxor inom Skaraborg, och övriga landet.	Löpande	Skara Energi

Ur Skara kommuns VA-policy: *Samverkan med andra kommuner i VA-frågor ska fortsätta och utvecklas för att möjliggöra goda och prisvärda VA-tjänster.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
5. Kontinuerlig dialog med kringliggande kommuner om driftsamverkan.	Löpande	Skara Energi

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska verka för ökad medvetenhet hos invånarna i frågor som rör vatten och avloppsförsörjning. Detta gäller både vilken roll VA-systemen har i invånarnas vardag, men också hur viktiga de är för att minska utsläpp och tillvarata naturresurser på ett hållbart sätt.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
6. Informationskampanj om hur var och en kan bidra till ett hållbart och resurseffektivt	2016-2017	Miljöenheten och Skara Energi

VA-system.

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska i samverkan med berörda aktörer undersöka tillförlitliga metoder för att kunna återföra de växtnäringsämnen som finns i avloppsfraktioner/avloppsvatten till produktiv mark.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
7A. Bilda en samverkansgrupp för att utreda säkra metoder för återföring av växtnäring från avloppsfraktioner.	2016-2017	Arbetsgruppen för kommunens VA-planering (Miljöenheten, Skara Energi, AÖS)
7B. Ta fram en strategi för hur återföring av växtnäring kan ske från avloppsfraktioner från små avlopp till odlad mark.	2016-2018	
7C. Pilotprojekt för att testa metod(er) för återföring av växtnäring från små avlopp i ett avgränsat område.	2017-2019	
8. Utredning angående fosforåtervinning vid slamförbränning.	2016-2019	Skara Energi

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommuns bebyggelseplanering ska säkerställa en klimatanpassad och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning samt spill- och dagvattenhantering.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
9. Diskutera klimatanpassning och VA-frågor i relation till bebyggelseplaneringen inom befintlig samverkansgrupp för planfrågor.	Löpande	Planenheten
10. Utreda VA-systemets kapacitet och eventuella brister när det gäller att hantera framtida skyfall utifrån de framtidsprognoser som SMHI tagit fram.	2017	Skara Energi

3.2 Plan för VA inom kommunalt verksamhetsområde

Nedan konkretiseras aktiviteter med utgångspunkt i den beslutade VA-policyn. Under varje punkt ur VA-policyn finns ett antal planerade åtgärder och aktiviteter. En sammanställning av åtgärderna finns i bilaga 2. Handlingsplan.

3.2.1 Dricksvatten

Skara kommun ska arbeta med dricksvatten inom kommunalt verksamhetsområde på följande sätt:

Ur Skara kommuns VA-policy: *Den kommunala dricksvattenförsörjningen ska säkras långsiktigt. Reservvatten ska finnas.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
11A. Ta fram handlingsplan för användning (tillgång och kvalitet) av reservvatten.	2017	Skara Energi i dialog med Miljöenheten
11B. Genomföra åtgärder för att säkerställa långsiktig god kvalitet på dricksvatten från reservvattentäkten.	2018 och framåt	Skara Energi
12. Ta fram en vattenförsörjningsplan för Skara kommun.	2024-2027	Skara Energi

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska underhålla och förnya befintliga dricksvattenledningar i den takt som krävs för att säkerställa deras funktion och driftsäkerhet.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
2. Underhållsplanen för VA ska uppdateras och följas.	2016; löpande	Skara Energi

Ur Skara kommuns VA-policy: *Kommunen ska ha en krisberedskap för att på kort tid kunna lösa vattenförsörjningen vid en akut störning.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
13. Färdigställa nödvattenplan för Skara kommuns vattenförsörjning.	2016	Skara Energi i samarbete med kommunens säkerhetsstrateg.

3.2.2 Avloppsförsörjning

Skara kommun ska arbeta med avloppsförsörjning inom kommunalt verksamhetsområde på följande sätt:

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska underhålla och förnya befintliga avloppsledningar i den takt som krävs för att säkerställa deras funktion och driftsäkerhet.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
2. Underhållsplanen för VA ska uppdateras och följas.	2016; löpande	Skara Energi

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska långsiktigt säkerställa driften av kommunal avloppsrening genom kontinuerlig utveckling av avloppsreningsverken.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
14. Kontinuerligt underhåll, energieffektivisering och utveckling av reningsprocesser samt bevakning av ny	Löpande	Skara Energi

teknik.

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska arbeta med ett aktivt uppströmsarbete för att förbättra slamkvaliteten och minska utsläpp av oönskade ämnen till vatten.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
15. Dialog med industrier och andra verksamheter som har andra utsläpp än normalt hushållspillvatten.	Löpande	Skara Energi
16. Tillsyn med särskild fokus på spillvatten från industrier och andra verksamheter.	Löpande	Miljöenheten

3.2.3 Dagvatten

Skara kommun ska arbeta med dagvatten inom kommunalt verksamhetsområde på följande sätt:

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska planera för och utforma dagvattenanläggningar så att störningar på recipienter, spillvattenledningsnät och reningsanläggningar minimeras. Detta inbegriper även höga vattenflöden till följd av förändrat klimat.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
17. Ta fram rutiner för uppföljning och utvärdering av exploateringsprojekt avseende dagvattenhantering.	2016	Skara Energi Plan- och byggenheten Miljöenheten
18. Vid planläggning av ny bebyggelse ska dagvatten omhändertaras lokalt (LOD) och dimensioneras för framtida klimat.	Löpande	Plan- och byggenheten
19. Där infiltration inte är möjlig ska andra metoder som t.ex. fördröjningsmagasin/våtmark användas.	Löpande	Skara Energi
20. Separera gemensamma ledningar för spill och dagvatten.	Löpande	Skara Energi

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska arbeta för att minska föroreningar till dagvatten, samt att vattenflödena fördröjs och renas lokalt på kvartermark och allmän mark så långt det är möjligt innan det går vidare till samlad avledning från platsen.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
21. Informationskampanj om biltvätt på asfaltytor.	2016	Miljöenheten
22A. Identifiera särskilt förorenade dagvattenströmmar.	2017-2018	Miljöenheten och Skara Energi
22B. Upprätta handlingsplan för åtgärder för att minska tillförsel av särskilt förorenade dagvattenströmmar.	2019-2020	Skara Energi
22C. Genomföra de åtgärder som tagits fram i handlingsplanen för särskilt	2020-2023	Skara Energi

förorenade dagvattenströmmar.

23. Utveckla arbetssätt och rutiner i bebyggelseplaneringen för att minska risken att förorenat dagvatten når recipienten.	2016	Planenheten tillsammans med Skara Energi.
--	------	---

17. Vid planläggning av ny bebyggelse ska dagvatten omhändertags lokalt - LOD och dimensioneras för framtida klimat.	Löpande	Plan- och byggenheten
--	---------	-----------------------

Ur Skara kommuns VA-policy: *Dagvatten ska renas så långt som möjligt innan utsläpp till vattendrag sker.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
24. Bygga en pilotanläggning för rening av dagvatten inom stadskärnan.	2018	Skara Energi
25. Bygga reningsanläggningar för dagvatten på särskilt utsatta platser.	2020-2023	

3.3 Plan för VA utanför kommunalt verksamhetsområde

Nedan konkretiseras aktiviteter med utgångspunkt i den beslutade VA-policyn. Under varje punkt ur VA-policyn finns ett antal planerade åtgärder och aktiviteter. En sammanställning av åtgärderna finns i bilaga 2. Handlingsplan.

3.3.1 Dricksvatten

Skara kommun ska arbeta med dricksvatten utanför kommunalt verksamhetsområde på följande sätt:

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska verka för en hållbar användning av enskilda dricksvattentäkter med god kvalitet och kvantitet genom information och rådgivning till fastighetsägare vid behov.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
26. Kommunen ska tillhandahålla information om enskilt vatten och samordna detta med information om enskilt avlopp.	Löpande	Miljöenheten
27. Vattensamfälligheterna ska informeras om regelverket som gäller vattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattenuttaget är mer än 10 m ³ /dag.	Löpande	Miljöenheten

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska ha god planeringsberedskap vad gäller möjliga störningar på dricksvattenförsörjningen.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
13. Enskilt dricksvatten ska tas med i arbetet med nödvattenplan för kommunen.	2016	Skara Energi i samarbete med kommunens säkerhetsstrateg.
28. Miljö- och byggnadsnämnden ska informeras när en ny samfällighet ansluter	Löpande	Skara Energi

sig till dricksvattennätet.

3.3.2 Avloppsförsörjning

Skara kommun ska arbeta med avloppsförsörjning utanför kommunalt verksamhetsområde på följande sätt:

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska verka för väl fungerande enskilda avloppsanläggningar avseende smittskydd, hög avskiljning av näringsämnen och möjlighet till kretslopp. Tekniken ska vara beprövad och hållbar.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
29. Övergripande VA-rådgivning i samband med ansökan och tillsyn.	Löpande	Miljöenheten
30A. Utredning av prioriterade områden för att starta inventering och tillsyn de enskilda avlopp som är undermåliga.	2016-2017	Miljöenheten
30B. Framtagande och uppdatering av information på hemsida och informationsmaterial att dela ut.	2017	
30C. Genomförande av informationsträff för allmänheten, där kommunen informerar om enskilt vatten och avlopp.	2017	

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ser positivt på bildandet av gemensamma anläggningar för vatten och avlopp i områden med bristfällig VA-försörjning.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
31. Övergripande rådgivning om avtalslösningar för anslutning till kommunala nätet, vid kontakt med fastighetsägare.	Löpande	Skara Energi
3. Tydlig information ska tas fram om VA-taxan, och hur den är uppbyggd, för anslutning av fastigheter inom såväl som utanför kommunalt verksamhetsområde.	2016	Skara Energi
32. Pilotprojekt - erbjuda VA-rådgivning vid bildandet av gemensamma anläggningar för vatten och avlopp i områden med bristfällig VA-försörjning.	2016-2017	Skara Energi

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska i sin VA-planering ta fram prioriteringsgrunder, utifrån behov och möjligheter, som ligger till grund för om områden ska anslutas till allmän VA-försörjning eller inte.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
33. Ta fram en plan och prioriteringsmodell	2016-2017	Arbetsgruppen för

för framtida verksamhetsområden för kommunalt VA.

kommunens VA-planering (Miljöenheten, Skara Energi, AÖS)

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska ha god kunskap om status i grund- och ytvatten som ett underlag för att kunna bedöma vilken skyddsnivå som är relevant på olika platser i kommunen.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
34. Deltagande i vattenvårdsförbunden, vattenråd och andra organisationer som arbetar med grund- och ytvatten.	Löpande	Miljöenheten
35. Aktiv dialog med Länsstyrelsen vad gäller skyddsnivåer i vatten.	Löpande	Miljöenheten

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska kunna informera generellt om teknik, ekonomi och skötsel avseende enskilda VA-lösningar.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
29. Övergripande VA-rådgivning i samband med ansökan och tillsyn.	Löpande	Miljöenheten

3.3.3 Dagvatten

Skara kommun ska arbeta med dagvatten utanför kommunalt verksamhetsområde på följande sätt:

Ur Skara kommuns VA-policy: *Skara kommun ska verka för att dagvattenflöden från hårdgjorda ytor utanför kommunalt verksamhetsområde, så långt som möjligt fördröjs och renas lokalt innan det leds vidare till recipient.*

<u>Åtgärd</u>	<u>År</u>	<u>Ansvarig</u>
36. Information om dagvattenhantering ska ske vid bygglov och vid andra kommun- och myndighetskontakter.	Löpande	Plan- och byggenheten

4 Ordlista

Allmän VA-anläggning En VA-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt Lagen om allmänna Vattentjänster.

Dagvatten Regn- och smältvatten från exploaterade områden som avrinner på ytan och når recipient eller reningsverk via hårdgjorda ytor, genomsläpplig

	mark, diken och/eller VA-anläggning. (I exploaterade områden ingår inte åkermark och skogsmark.)
Enskild VA-anläggning	En VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän VA-anläggning.
Hushållsavfall	Hushållsavfall är avfall som kommer från hushåll och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet. I hushållsavfall ingår latrin, slam och andra avloppsfraktioner.
Huvudman	Den som äger en allmän VA-anläggning.
Miljökvalitetsnormer	Förkortas ofta MKN. Bestämmelser om kraven på kvaliteten i vattnet, och är styrande för myndigheter och kommuner. De grundläggande kraven är att uppnå god ekologisk och kemisk status och att statusen inte får försämrans.
Omvandlingsområden	Omvandlingsområden avser sammanhängande fritidshusområden om minst 10 fastigheter där omvandling mot permanentboende pågår.
Spillvatten	Förorenat vatten från hushåll, industrier och andra verksamheter.
Uppströmsarbete	Förebyggande arbete för att minska mängden miljöstörande ämnen som hamnar i avloppsvattnet.
VA	Vatten och avlopp.
Vattenförekomst	En specifik vattensamling i naturen av en viss geografisk storlek, till exempel en sjö.
Verksamhetsområde	Det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.

5 Referenslitteratur

HaV och Naturvårdsverket. Vägledning för kommunal VA-planering för hållbar VA-försörjning och god vattenstatus. Havs- och vattenmyndighetens rapport 2014:1.

Havs- och vattenmyndigheten. 2015. Vägledning för effektiv tillsyn av små avlopp. Rapport 2015:1.

Naturvårdsverket. 2006. Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten. NFS 2006:7

Skara Energi AB. Underhållsplan för VA.

Skara kommun. 2005. Översiktsplan för Skara kommun

Skara kommun. 2011. Miljöstrategi för Skara kommun 2011 – 2014.

Skara kommun. 2015. VA-policy

Sweco. 2014. Ytavrinningskartering i Skara, Ardala, Axvall, Eggby och Varnhem.

6 Bilagor

Bilaga 1. Översiktlig beskrivning av vattenförekomster, dricksvattenförsörjning, avloppshantering

Bilaga 2. Handlingsplaner för VA i Skara kommun